

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTH. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός/ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος, και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της AKTHΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της AKTHΣ και της EuroLife. www.akti.org.cy
Για τις απόψεις/σχόλια/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

ΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗΣ

Μέχρι πρότινος, ο όρος "επανεκκίνηση" είχε ταυτιστεί με τον κόσμο του υπολογιστή: στον υπολογιστή κάνουμε συνήθως επανεκκίνηση, αφού έχει προηγηθεί η αναβάθμιση κάποιων προγραμμάτων του, η αναδιάρθρωση λειτουργικού ή λογισμικών, τέλος πάντων, η επανεκκίνηση στοχεύει στην "εμπέδωση" και αφομοίωση σημαντικών αλλαγών από το μηχάνημα. Στην περίπτωση της Κύπρου, η επανεκκίνηση ήταν προεκλογική δέσμευση αυτής της κυβέρνησης. Μας προέκυψε όμως το Eurogroup του Μαρτίου και η κατάρρευση σύμπτωσης της οικονομίας της νήσου, οπότε η επανεκκίνηση ήταν μια εκ των ων ουκ άνευ πράξη. Το θέμα είναι πώς διορθώνονται τόσα στρεβλά που υπάρχουν, πώς γίνεται "αναβάθμιση" και αναδιάρθρωση θεσμών, διαδικασιών, στερεοτύπων, έτσι ώστε η ζωή μας στη νήσο να κάνει την καινούργια αρχή...

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

Δύσκολα, αν με ρωτάτε, αλλά πιστεύω ότι υπάρχει η βούληση. Σήμερα σε αυτό το κείμενο θέλω να αναφερθώ σε κάποιες από τις πολλές στρεβλώσεις που ζούμε όλοι μας. Πιστεύω ότι όταν οι πολίτες αρχίσουν να μιλούν, όταν η φωνή της λογικής αρχίσει να τεκμηριώνεται, και όταν το παράλογο της κορματοκρατίας αρχίσει και αυτό (αμάν και πότε) να διαβρώνεται, τότε η επανεκκίνηση γίνεται.

Αυτές τις μέρες συμμετείχα στην επιτροπή που έκανε τις συνεντεύξεις για το πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιεί η AKTH σε συνεργασία με τη EUROLIFE. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους άνεργους επιστήμονες και έχει 5 μήνες διάρκεια. Είναι πολλά τα παιδιά που υποβάλλουν αίτηση. Καλούνται όλα σε μια σύντομη συνέντευξη, από όπου επιλέγονται τα 10 που πάνε στην τελική συνέντευξη, για την επιλογή των 5 νέων Αργοναυτών. Το πρόγραμμα "τρέχει" εδώ και 3 χρόνια. Μέσα από τη διαδικασία των συνεντεύξεων μπορεί

και να διαπιστώσει πολλά, πολύ σοβαρά προβλήματα, τόσο του εκπαιδευτικού μας συστήματος όσο και των στρεβλών αντιλήψεων που έχουν επικρατήσει στην κυπριακή κοινωνία και αναπαράγοντα από μια διαπλεκόμενη "πολιτική" ελίτ εδώ και πολλά χρόνια. Θα αναφέρω 3 σημαντικά σημεία:

1. Έχουμε δημιουργήσει στρατιές άνεργων επιστημόνων, με την εμμονή μας ως κοινωνίας να σπουδάζουν όλοι! Σημαντική παράμετρος είναι και η διαπλοκή της πολιτείας και των θεσμών της στη δημιουργία νέων τμημάτων/ προγραμμάτων σπουδών στα δημόσια και ιδιωτικά μας πανεπιστήμια, που να μην έχουν καμία σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Εί-

ναι δυνατόν να υπάρχει, για παράδειγμα, τμήμα μηχανολόγων μηχανικών και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο ΤΕΠΑΚ; Πόσους μηχανολόγους μπορεί να απορροφήσει ο έρμος τούτος, high industrial, τόπος; Και πόσους πολιτικούς μηχανικούς, μηχανικούς περιβάλλοντος, γιατρούς; Δεν αναφέρομαι στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, εκείνα είναι επιχειρήσεις.

Τα δημόσια πανεπιστήμια τα πληρώνω εγώ, ο φορολογούμενος. Σπουδάζουμε παιδιά σε επιστημονικές περιοχές για τις οποίες δεν υπάρχει αγορά εργασίας. Καταδικάζονται και τα ίδια τα παιδιά στην ανεργία ή την ετεροαποσχόληση ή φεύγουν για το εξωτερικό. Δηλαδή ο Κύπριος πολίτης χρηματοδοτεί μέλλο-

ντες ανέργους ή τη διεθνή αγορά! Έγινε ποτέ κάποια έρευνα να δούμε τι κάνουν όλα αυτά τα παιδιά που αποφοιτούν από τα δημόσια πανεπιστήμια μας; Πόσο μας στοιχίζουν το κάθε ένα; Έγινε μια άσκηση κόστους-οφέλους; Μιλώ πολύ κυνικά; Όχι. Αν δεν ξεκαθαρίσει το τοπίο, αν δεν καταλάβουμε γιατί π.χ. χρειαζόμαστε και δεύτερο πολυδάπανο, κρατικοδίαιτο πανεπιστήμιο, αν δεν καταλάβουμε ποιος φωστήρας αποφάσισε να κλείσει το ΑΤΙ και γιατί, τότε δύσκολα επανεκκινούμε!

2. Το επίπεδο γνώσης των παιδιών, στις πλείστες των περιπτώσεων, είναι πολύ χαμηλό, προφανώς γιατί σπουδάζουν ΟΛΟΙ. Η ελεύθερη αγορά, βέβαια, ρυθμίζεται από μόνη της. Οι "καλοί" απόφοιτοι βρίσκουν δουλειά, ακόμα και τώρα με την κρίση. Τα υπόλοιπα αμαθή και ημιμαθή παιδιά, που αποφοιτούν από πανεπιστήμια με φήμη στην ανεπάρκεια, δύσκολα θα βρουν εργασία. Το θέμα όμως είναι επικίνδυνο: αυτά τα παιδιά, που δεν ξέρουν στοιχειώδη πράγματα στην επιστήμη τους, μπορεί να έχουν "μέσο" και αύριο να βρεθούν στη δημόσια υπηρεσία, σε ημικρατικούς οργανισμούς, σε δημόσια πανεπιστήμια και ακριβώς επειδή είναι ακατάρτητα και ημιμαθή, είναι επικίνδυνα. Δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει όλοι να σπουδάζουν! Στη Γερμανία, για παράδειγμα, όπου το απολυτήριο (Abitur) δίνει άμεση πρόσβαση σε πανεπιστήμια, είναι πολλοί αυτοί που τελικά προτιμούν να κάνουν κάτι άλλο στη ζωή τους. Είναι τόσες οι ανάγκες στη μη επιστημονική αγορά εργασίας!

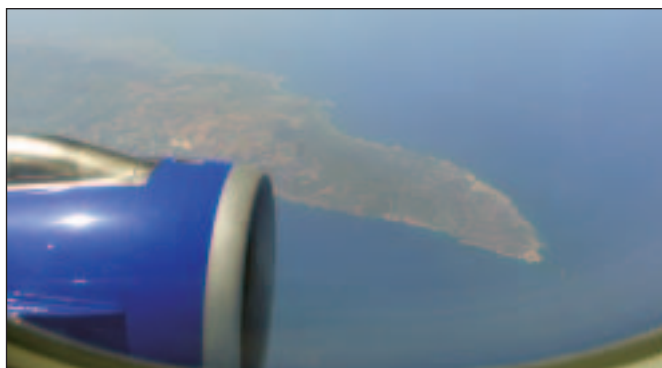
Και μην ακούσω επιχειρήματα ότι η μόρφωση είναι κοινό αγαθό και δικαίωμα.

Όταν η ανώτερη μόρφωση έχει ταυτιστεί με την εργασία, τότε πρέπει να λειτουργήσουν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του κράτους και να διορθωθεί η στρεβλωση.

Εμείς πάντως προσπαθούμε. Υπάρχουν πολλές άλλες επιλογές που έχουν τα παιδιά, από το να ξοδεύουν κόπο και λεφτά σε κακής ποιότητας σπουδές και σε πτυχία ανεργίας.

ΖΩ!

... σε ένα νησί αποκλεισμένο από τον κόσμο

Κάθε φορά που αγοράζω εισιτήριο για ένα ταξίδι στο εξωτερικό, συνειδητοποιώ πόσο αποκλεισμένοι είμαστε. Ταξιδεύω για επαγγελματικούς λόγους πολύ συχνά: για να πάω στην Ισπανία, το εισιτήριο στοιχίζει 650 ευρώ, για να πάω στην Αθήνα μεθαύριο πληρώσα 320 ευρώ (απλή θέση, μην φανταστείτε bussiness και τέ-

τοιες χλιδές!). Πώς μπορώ να ανταγωνιστώ τους Ευρωπαίους συναδέλφους μου, στο κόστος παροχής των υπηρεσιών μου; Πώς μπορούν οι κυπριακές εταιρείες, οι εταιρείες έρευνας και καινοτομίας, για παράδειγμα, να ανταγωνιστούν σε κόστος τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές; Κάποια ρύθμιση, κύριοι αρμόδιοι;

Ξ.Λ.

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

... στα προγράμματα εργοδότησης άνεργων νέων επιστημόνων

Αυτές τις μέρες ολοκληρώθηκε το σχέδιο τοποθέτησης άνεργων νέων πτυχιούχων για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Το έχουμε πει πολλές φορές: αν οι κρατικοί φορείς φτιάχνουν σχέδια που αφορούν και τον ιδιωτικό τομέα, τότε πρέπει να ερωτάται ο ιδιωτικός τομέας, αλλιώς είναι προβληματικά τα σχέδια αυτά. Τι έγινε τώρα: η Αρχή κατάρτισε λίστα με νέους άνεργους, ζήτησε και από οργανισμούς και επιχειρήσεις να δηλώσουν ενδιαφέρον. Και μετά, αποφάσισε η Αρχή ποιος θα πάει σε ποια επιχείρηση, χωρίς να δοθεί το δικαίωμα συνέντευξης και επιλογής στους οργανισμούς, ούτε και στα παιδιά. Με αποτέλεσμα να τοποθετούνται μη κατάλληλοι επιστήμονες σε μη κατάλληλους οργανισμούς και να υπάρχει πρόβλημα. Το πιο ενδιαφέρον: η Αρχή λέει ότι δεν είναι στόχος η εργοδότηση των παιδιών με-

τά το πέρας της 6μηνης επιδοτούμενης εργασιακής κατάρτισής τους, αλλά η Αρχή ενδιαφέρεται μόνο για αυτούς τους 6 μήνες! Και πείτε μου, ποια ιδιωτική εταιρεία είναι τόσο "αθκειασερή" που θα αφιερώσει 6 μήνες από τον χρόνο των στελεχών της, τις υποδομές της, τις δομές της, χωρίς να υπάρχει η πιθανότητα συνέχισης μιας τέτοιας εργοδότησης; Το επιχείρημα ότι η Αρχή καλύπτει όλα τα έξοδα του εκπαιδευόμενου δεν στέκει, αφού ο χρόνος που θα προσφέρει ο ιδιωτικός οργανισμός για την κατάρτιση του νέου επιστήμονα είναι πολύς - και δεν υπολογίζεται από την Αρχή! Αν το θέμα ήταν μόνο η κατάρτιση, τότε θα έπρεπε να υπάρχει χρηματοδότηση για τους εκπαιδευτές, ήτοι τους ιδιωτικούς οργανισμούς! Υπό τη δεδομένη συγκυρία, είναι πραγματικά κρίμα ένα τόσο καλό πρόγραμμα να έχει τόσο στρεβλές δομές και να μην μπορούν να συνεργαστούν φορείς του υπουργείου Εργασίας ώστε να πετύχουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα: να αυξήσουν τα ποσοστά εργοδότησης των νέων. Υπάρχουν και άλλα προγράμματα, αλλά δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάνουμε ούτε ένα.